

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Вченою радою ІБК НАН України,
Протокол № 11 від 02 грудня 2022 року**

Голова Вченої ради, д.б.н., проф.,
академік НАН України

А.А. Сибірний

**Правила
прийому до аспірантури
Інституту біології клітини Національної академії наук України
у 2023 році.**

Правила прийому на навчання до аспірантури ІБК НАН України та докторантури у 2021 році (далі – Правила) розроблені Приймальною комісією Інституту біології клітини НАН України (далі – Приймальна комісія ІБК НАН України) відповідно до законодавства України, у тому числі статей 13, 44 Закону України «Про Вищу освіту», Наказу МОН України від 15.10.2020 № 1274 «Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти 2021 році» (далі – Умов прийому) та Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261.

Розділ 1. Загальні положення

1.1. Підставою для оголошення прийому на навчання до аспірантури ІБК НАН України для здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії є ліцензія на провадження освітньої діяльності Міністерства освіти і науки України на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 091- Біологія в ІБК НАН України та затвержені вченою радою правила прийому до закладу вищої освіти (далі - Правила прийому).

1.2. Правила прийому до аспірантури діють протягом календарного року.

1.3. Підготовка докторів філософії за освітньо-науковою програмою здійснюється в аспірантурі ІБК НАН України за очною (денною) або заочною формою навчання. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки.

1.4. Підготовка докторів наук здійснюється у докторантурі ІБК НАН України за очною (денною) формою навчання і становить 2 роки.

1.5. Проведення освітньої діяльності в ІБК НАН України на третьому освітньо-науковому рівні здійснюється відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності МОН України оприлюдненої на офіційному сайті МОН України (mon.gov.ua) у формі

«Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» для ІБК НАН України

1.6. На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук здійснюється ІБК НАН України без отримання ліцензії. Докторантура відкривається за рішенням Вченої ради ІБК НАН України, що затверджується наказом директора ІБК НАН України, за умов наявності трьох штатних працівників – докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

1.7. ІБК НАН України оголошує прийом на навчання для здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії (до аспірантури ІБК НАН України) та доктора наук (до докторантури ІБК НАН України) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266.

1.8. Прийом документів, оформлення особових справ та організацію прийому вступників до закладу вищої освіти до аспірантури та докторантури здійснює Приймальна комісія, склад якої затверджується наказом керівника закладу вищої освіти. Приймальна комісія діє згідно з Положенням про Приймальну комісію ІБК НАН України, затвердженим вченою радою закладу вищої освіти відповідно до Положення про приймальну комісію ЗВО України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798. Положення про приймальну комісію закладу вищої освіти оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

1.9. Директор ІБК НАН України забезпечує дотримання законодавства України, Правил прийому, а також відкритість та прозорість роботи приймальної комісії.

1.10. Рішення Приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором ІБК НАН України та/або виконання процедур вступної кампанії.

Усі питання, пов'язані з прийомом до закладу вищої освіти, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення Приймальної комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті ІБК НАН України в день прийняття або не пізніше наступного дня після прийняття відповідного рішення.

Розділ 2. Прийом на навчання в аспірантурі для здобуття вищої освіти на III освітньо-науковому рівні доктора філософії та докторантурі

2.1. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому та цих Правил прийому до аспірантури та докторантури. Конкурсний відбір для зарахування до аспірантури з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань:

- зі спеціальності,
- іноземної мови.

Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до цих Правил прийому.

2.2. Для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії до ІБК НАН України приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень).

2.3. До докторантури ІБК НАН України приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

2.4. Фінансування підготовки осіб в аспірантурі та докторантурі ІБК НАН України здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, в т.ч. за кошти грантів, які отримав ІБК НАН на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

2.5. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури чи докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування до державного або місцевого бюджету коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658.

2.6. Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється:

- на підставі міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;
- на підставі договорів, укладених між ВНЗ (науковими установами) України та ВНЗ (науковими установами) інших країн щодо обміну вченими чи академічної мобільності;
- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

2.7. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою рішення про визнання його диплома.

2.8. Не допускається вступ поза конкурсом для здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук.

2.9. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за

державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

Розділ 3. Обсяги прийому та обсяги державного замовлення

3.1. Прийом до аспірантури ІБК НАН України здійснюється в межах ліцензованого обсягу за спеціальністю 091- Біологія.

3.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі заочною (денною) формою навчання.

3.3. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальністю 091- Біологія розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти та науковими установами. До участі в конкурсі на розміщення державного замовлення допускаються лише заклади вищої освіти (наукові установи), які на момент проведення конкурсу мають ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

3.4. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються Вченою радою ІБК НАН України з урахуванням ліцензованого обсягу, зазначеного в ліцензії, за якою ІБК НАН України провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва, а також задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

3.5. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти (науковими установами), у яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей. Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті ІБК НАН України після отримання відповідного розпорядження Президії НАН України за результатами проведеного конкурсного відбору виконавців державного замовлення на підготовку кадрів.

Розділ 4. Строки прийому заяв і документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

4.1. Прийом заяв і документів, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури проводяться в такі строки:

- Прийом заяв і документів: з 10 червня по 10 вересня 2021 р.
- Вступні випробування проводяться в строки визначені Президією НАН України: вересень-жовтень;
- Зарахування до аспірантури: не пізніше 31 жовтня.

4.2. Прийом заяв і документів, конкурсний відбір та зарахування до докторантури проводяться в такі строки:

- Прийом заяв і документів: з 10 червня по 02 липня;
- Зарахування вступників до докторантури за державним замовленням або за кошти фізичних та юридичних осіб – не пізніше 30 серпня.

Розділ 5. Порядок прийому заяв і документів

5.1. Вступники до аспірантури у встановлені терміни особисто подають відповідальному секретарю Приймальної комісії такі документи:

- 1) Заяву вступника на ім'я директора ІБК НАН України для допуску до вступних випробувань.
- 2) Особовий листок з обліку кадрів, засвідчений у відділі кадрів.
- 3) Дві фотокартки розміром 3 x 4 см.
- 4) Копію трудової книжки (за наявності).
- 5) Копію паспорту та ідентифікаційного коду.
- 6) Копію військового квитка або посвідчення про приписку – для військовозобов'язаних.
- 7) Копію диплома магістра (спеціаліста) про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації) з копією витягу із залікової відомості (додатку до диплома). Особи, які здобули відповідну освіту за кордоном - копію нострифікованого диплома) та додатку до нього. У разі відсутності з об'єктивних причин документа про здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) може подаватись довідка державного підприємства «Інфоресурс» про його здобуття, у тому числі без подання додатка до документа про здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень.
- 8) Витяг з протоколу засідання Вченої ради (для осіб, рекомендованих в аспірантуру вченими радами ЗВО чи факультетів.
- 9) Список опублікованих праць і винаходів, а також їх ксерокопії. Особи, які не мають опублікованих праць, подають реферат з наукової теми за обраною спеціальністю (25-30 сторінок машинопису у 2-х примірниках).
- 10) Медичну довідку про стан здоров'я за формою №086-о.
- 11) Згоду на збір та обробку персональних даних;
- 12) Засвідчену копію сертифіката міжнародного зразка з іноземної мови (за наявності).
- 13) Швидкозшивач пластиковий з перфорацією.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами Приймальною комісією ІБК НАН України або в установленому законодавством порядку. Копії документа, що посвідчує особу та громадянство, військового квитка (посвідчення про приписку) не підлягають засвідченню. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

Трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом на очну форму навчання в аспірантуру та довідка з місця роботи про середньомісячну заробітну плату подається аспірантом особисто після його зарахування.

5.2. Під час подання заяви вступник пред'являє особисто: документ, що посвідчує особу та громадянство, документ державного зразка (оригінал) про раніше здобутий освітній

(освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього; сертифікат міжнародного зразка з іноземної мови (за наявності). Копії документів без пред'явлення оригіналів не розглядаються.

Вступники до докторантури додатково подають:

- 1) письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науковим працівником ІБК НАН України, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;
- 2) копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

5.3. Для вступу до докторантури вступник у визначені у п.4.2. даних Правил строки подає на розгляд Вченої ради ІБК НАН України розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту та письмову згоду наукового консультанта. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників Вчена рада заслушує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури. Рішення вченої ради затверджується наказом директора ІБК НАН України.

5.4. Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури виноситься Приймальною комісією за результатами розгляду особової справи вступника, реферату або поданих наукових праць.

Розділ 6. Конкурсний відбір, його організація та проведення

6.1. До вступних випробувань для здобуття ступеня доктор філософії допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з цими Правилами прийому до аспірантури та докторантури. Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до складання вступних іспитів до аспірантури у зв'язку з неподанням у встановлений термін всіх або окремих документів, названих у п.п. 4.1 та 5.1. цих Правил.

6.2. Вступні випробування на навчання в аспірантурі ІБК НАН України складаються з:

- вступного іспиту зі спеціальності з урахуванням вимог програми зі спеціальності 091-Біологія для вступу до аспірантури ІБК НАН України (в рамках стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької, французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови - дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); французької мови - дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу

зазначені сертифікати порівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

6.3. Результати вступних іспитів до аспірантури дійсні протягом календарного року.

6.4. Оцінювання знань вступника до аспірантури відбувається за 100-бальною шкалою. Шкала оцінок: 90-100 балів - «відмінно», 82-89 балів - «дуже добре», 74-81 бал - «добре», 64-73 бали - «задовільно», 60-63 - «достатньо», 59 і менше балів — «незадовільно».

6.5. Конкурсний бал (КБ) вступника до аспірантури формується за формулою: $КБ = РВІС \times 0,5 + РВІМ \times 0,25 + РР(П) \times 0,25$, де: РВІС - результат вступного іспиту зі спеціальності - максимальний 90-100 балів; мінімальний - 64-73 бали. РВІМ - результат вступного іспиту з іноземної мови - максимальний 90-100 балів; мінімальний - 64-73 бали.

РР/П - результат за викладення матеріалу у рефераті / особистий внесок вступника в публікації - максимальний 90-100 балів «відмінно»; мінімальний - 64-73 бали.

6.6. На підставі результатів вступних іспитів до аспірантури Приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника.

6.7. Перескладання вступних іспитів до аспірантури не допускається.

Розділ 7. Рейтингові списки вступників, рекомендації до зарахування та зарахування

7.1. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника на підставі рейтингового списку вступників.

7.2. У рейтинговому списку вступників зазначаються:

- спеціальність, форма здобуття освіти;
- прізвище, ім'я, по батькові вступника;
- конкурсний бал вступника;

7.3. Рейтинговий список вступників впорядковується:

- за конкурсним балом, від більшого до меншого;

Якщо вступники до аспірантури мають однаковий конкурсний бал, що не дозволяє визначити послідовність вступників у рейтинговому списку, Приймальна комісія ухвалює відповідне рішення самостійно на підставі аналізу поданих вступниками документів. При рівності конкурсного балу переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, які проходили виробничу практику/захистили дипломні роботи на базі ІБК НАН України та успішно закінчили магістратуру та рекомендовані до вступу до аспірантури вченою радою наукової установи.

7.4. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора ІБК НАН України на підставі рішення Приймальної комісії до кінця жовтня поточного календарного року. Накази про зарахування оприлюднюються на інформаційному стенді та офіційному веб-сайті ІБК

НАН України у вигляді списку зарахованих у строки, встановлені у пункті 4.1, а також відображається у кабінеті вступника в ЄДЕБО.

7.5. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора призначається науковий керівник з числа наукових працівників з науковим ступенем. Подання на призначення наукового керівника готується Приймальною комісією.

7.6. Вчена рада ІБК НАН України у відповідні терміни розглядає висновки щодо кожного вступника до докторантури і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних наукових працівників ІБК НАН України із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом директора ІБК НАН України.

Схвалено на засіданні Вченої ради ІБК НАН України від «02» грудня 2022 р., протокол №11